

Bomen en watermanagement een belangrijke schakel voor een gezonde stad

Erwin van Herwijnen

Erwin@newurbanstandard.nl

CENTER
of
TILBURG

Erwin van Herwijnen

New Urban Standard

- Onderdeel van de Permavoid groep
- Fusie Drain Products Europe en Tree Ground Solutions.

Tilburg een stad in beweging

- Een provinciestad in het prachtige Brabant 😊
- 229.797 inwoners (1 jan 2024)
- 8ste stad van Nederland betreft inwoners aantallen
- Een echte shopstad voor ieder wat wils
- Ligt midden tussen de natuurgebieden
  - Drunense duinen
  - Kampina
  - Kempenland west
- Studentenstad
- Van oorsprong een industriële stad

**NEW
URBAN
STANDARD**

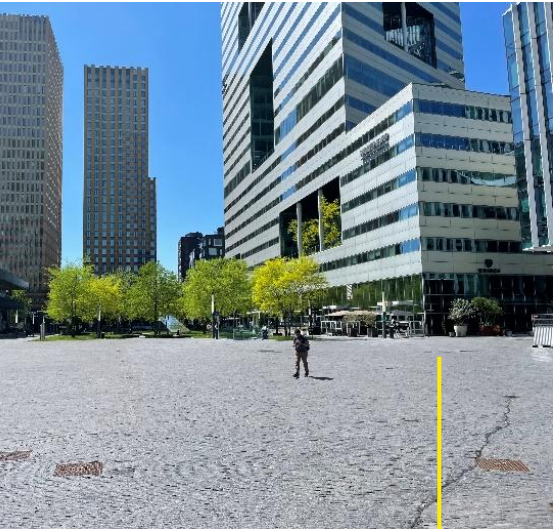

Al lijkt deze foto groen, Tilburg was 1 van de minste groene steden in Nederland

**NEW
URBAN
STANDARD**

Uitdagingen voor mensen en steden!

Verstening

Hooswater

Hitte stress in de stad

Verdroging

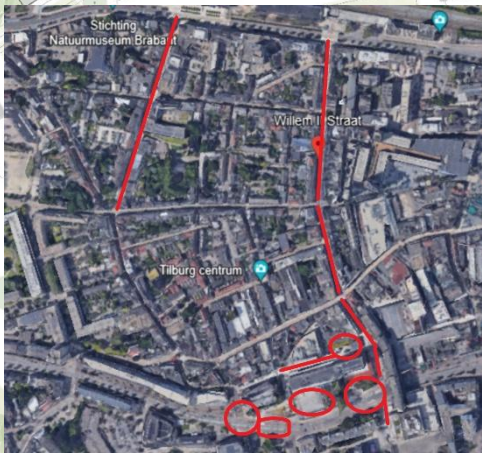
**NEW
URBAN
STANDARD**

Integrale inrichting van de openbare ruimte met een andere manier van watermanagement

**NEW
URBAN
STANDARD**

Stadsforum - ZUS (Zone Urbaines Sensibles Public) Stadswinkelgebied - MTD

Herinrichting: Willem II straat en de Stationsstraat

- **Willem II Straat- Copijn Landschapsarchitecten**
  - Gijs Breeman van de gemeente Tilburg
- **Stationsstraat - Gijs Breeman van de gemeente Tilburg**

Een goed doordacht systeem brengt disciplines bij elkaar

Groen

Gebruik maken van alle disciplines om bomen in onnatuurlijke situaties te laten ontwikkelen

Grijs

- Duurzame constructies
- Berekenbare constructies

Blauw

- Afkoppelen
- Drainage
- Zuivering en (tijdelijke) opslag
- Vertraagde afvoer

Maar wat komt er vooraf het bomen planten?

- Welke doelen hebben we bij de aanplant van de nieuwe bomen:
  - Wat is het eindbeeld?
  - Hoe lang mogen de bomen staan?
  - Wat zijn de onderhoudsmogelijkheden?
  - Wat brengt de standplaats voor uitdagingen?

Inventariseren van de randvoorwaarden

Waterbalans

- Groeiplaats/standplaats
  - Kwaliteit
  - Volume
  - Civiele eisen (kermis)

Inventariseren van de randvoorwaarden

Waterbalans

- Water behoefte
  - Wat verbruikt een boom?
  - Hoeveel water buffert de leeflaag?
  - Is het mogelijk het water bufferend vermogen te verhogen?
  - Hoeveel dagen van droogte kunnen we overleven?

Inventariseren van de randvoorwaarden

Waterbalans

- Meeliften stedelijk water
  - Afkoppelen van stedelijk water?
  - Ontlasten van het riool?
  - Beschermen van het grondwater profiel?
  - Bergen van hooswater?

Basis technieken om bomen in de stad aan te planten

- Een groeiplaats die draagkrachtig is:
  - Een markt, kermis of parkeren
  - Een groeiplaats die het water beheert voor de stad

- Een groeiplaats die zorgt voor een natuurlijk balans van:
  - Water
  - Zuurstof
  - Organische stof
  - Bodemleven
  - Mineralen huishouding

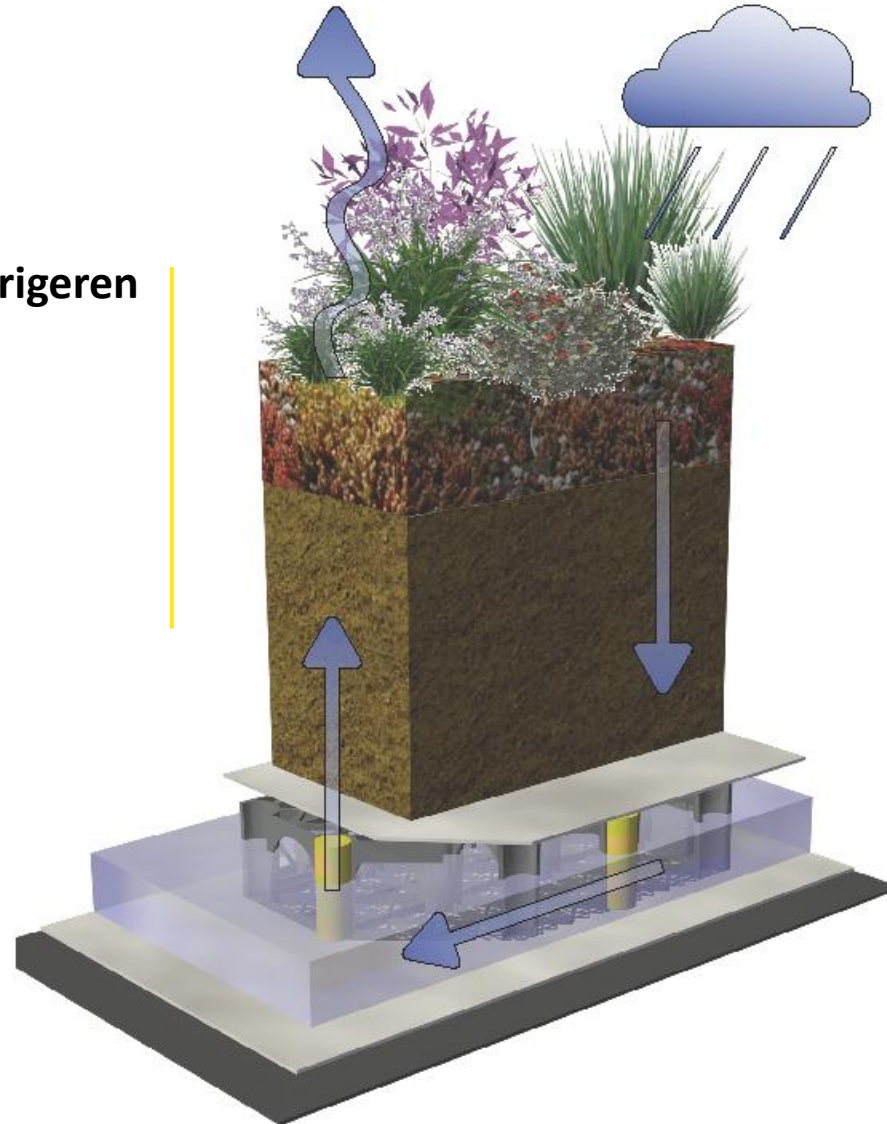

© kermistilburg.nl

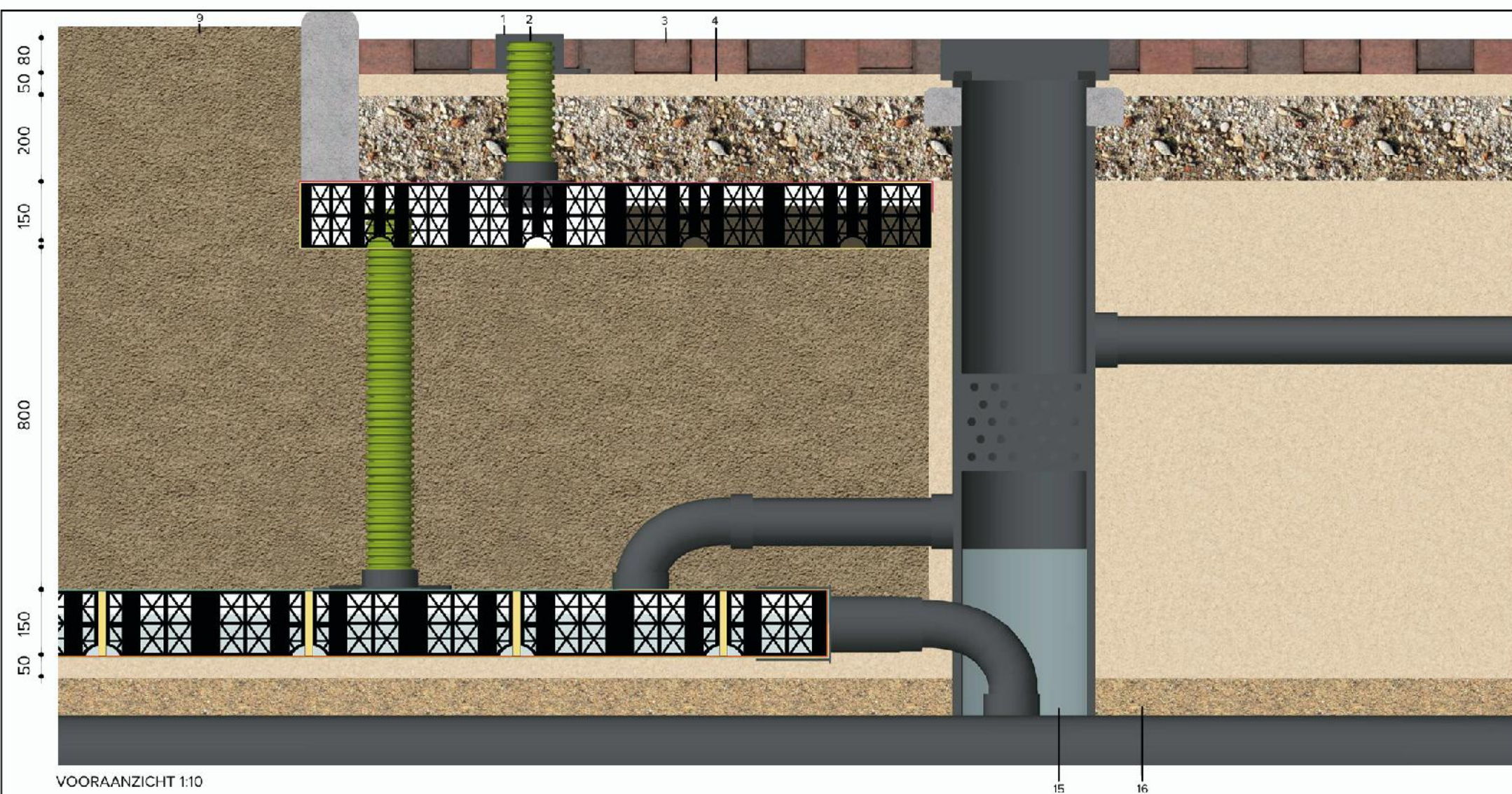
**NEW
URBAN
STANDARD**

Water opvangen wanneer het valt, gebruiken wanneer het nodig hebben!

Passief irrigeren

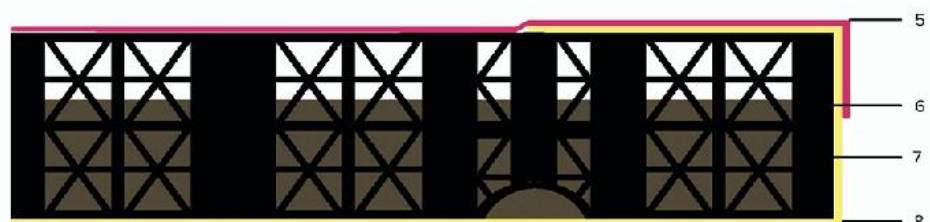
**NEW
URBAN
STANDARD**

VOORAANZICHT 1:10

Principe opbouw

1. Betu robuust 17 x 17 x 11
2. Beluchtingsbuis
3. Verharding
4. Vlijlaag 50
5. Permatex 300
6. Permavoid 150
7. Sandwichgrond
8. Wapeningsdoek Permatex XTR
9. NUS Bomenzand 500
10. Permatex CAP HP 300
11. Capillaire conen
12. Water
13. Permavoid Flex 700
14. Overstort
15. Inlaat met vuilvang 315 mm
16. Puinfundering

DETAIL PSC 1:5

DETAIL PCIS MET OVERSTORT 1:5

Groeiplaatsen voor nieuwe bomen

**NEW
URBAN
STANDARD**

Groeiplaatsen voor bestaande bomen

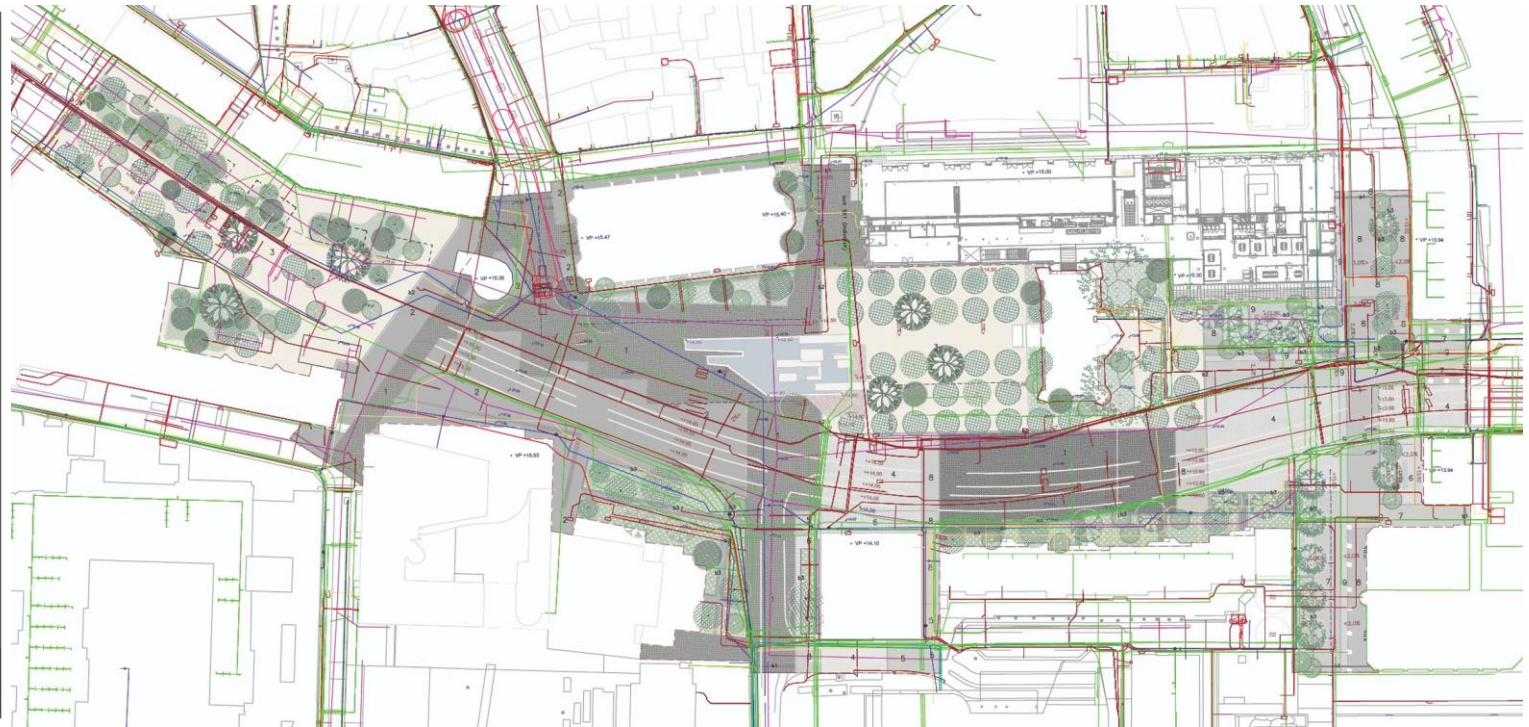

Koelteplekken in de stad- Hendrikhof

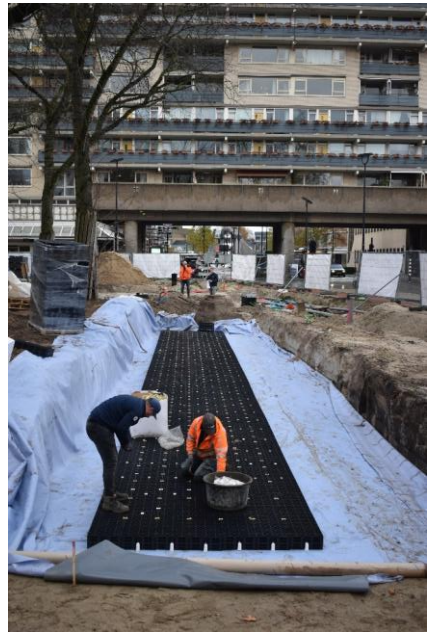

**NEW
URBAN
STANDARD**

Boomgroeiplaatsen realiseren tussen ondergrondse infra! Stadsforum fase 0 - Stadhuisplein

**NEW
URBAN
STANDARD**

**NEW
URBAN
STANDARD**

Stadsforum fase 1- Willemsplein

Principe opbouw

1. Belu robuust 17 x 17 x 11
2. Beluchtingsbuis
3. Verharding
4. Viltlaag 50
5. Permatex 300
6. Permavoid 150
7. Sandwichgrond
8. Wapeningsdoek Permatex XTR
9. NUS Bomenzand 500
10. Permatex CAP HP 300
11. Capillaire conen
12. Water
13. Permavoid Flex 700
14. Overstort
15. Inlaat met valvang 315 mm
16. Permavoid 300
17. Puinfundering

DETAIL PCIS 150 1:5

DETAIL PCIS 300 MET OVERSTORT 1:5

NEW URBAN STANDARD

PCIS 300 en PSC 150 op riolering (met puinfundering)

DATUM	New Urban Standard BV	PROJECTNUMMER	
UITVOERDER	MK	TEKENINGNUMMER	A
TEKENAAR	info@newurbanstandard.nl	VERSIE	110 - 15
E-MAIL	0031(0)20 - 411 71 75	SCHAAL	A3
TELEFOON		BLADFORMAAT	

Stadsforum Willemsplein, Tilburg

Locatie overzicht principe opbouw twee lagen Qbig's infiltratieboxen, PCIS 150 en PSC 150.

Datum : 01-09-2020 Projectnummer :

Schaal : 1:250 Formaat : A3 Tekeningnr : 03-08-2020-06 Versie :

Tree Ground Solutions BV info@tgs.nl Tel. 020 - 411 71 75

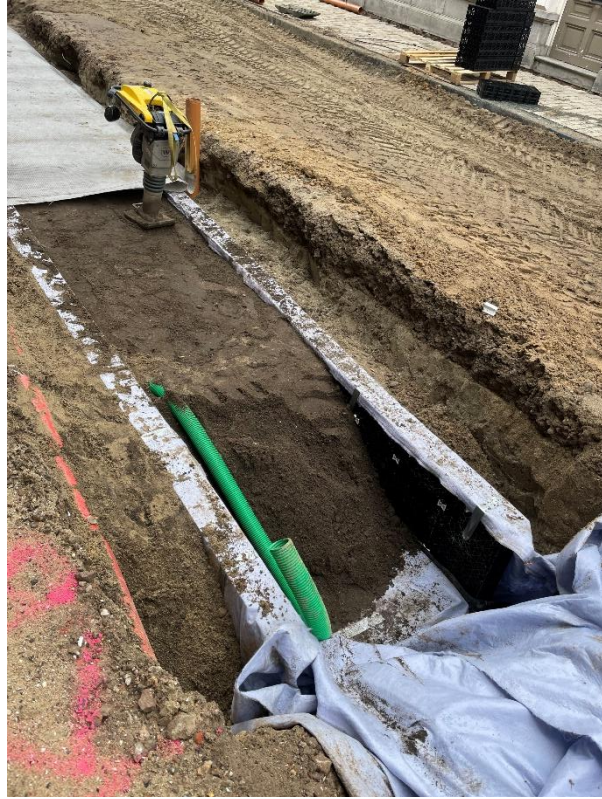
**NEW
URBAN
STANDARD**

Willem II straat

**NEW
URBAN
STANDARD**

**NEW
URBAN
STANDARD**

Stationsstraat

**NEW
URBAN
STANDARD**

Een paar kengetallen

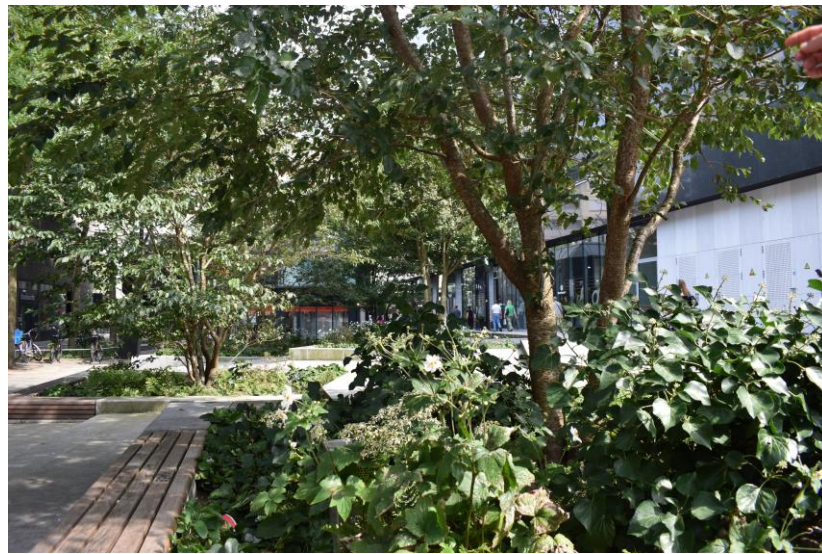

**NEW
URBAN
STANDARD**

- Winkelgebied
  - Stadhuisstraat 1.181m² - 318 m³
  - Katterug 829m² - 300m³
  - Hendrikhof 640 m² - 972 m³
- Stadsforum
  - Fase 0 870 m² - 235 m³
  - Fase 1 2.500 m² - 1.050 m³
  - Fase 2 860 m² - 361 m³
  - **Fase 3**
- Willem II straat 462 m² - 124 m³
- Stationsstraat 585 m² - 168 m³
- **Koningsweide +/- 2000 m²- 200 m³**
- **3.528 m³**

**NEW
URBAN
STANDARD**

**NEW
URBAN
STANDARD**

GEEF UW GROENE PLANNEN WATER

Erwin van Herwijnen
erwin@newurbanstandard.nl